

Frey, Jana: **Jaz, drugačna.**

Prevod: Alexandra Natalie Zaleznik. Izola: Grlica, 2017 (Na robu), 286 str.

| M | 3. stopnja |

Muslimanke-Odraščanje / Bratje in sestre / Turški izseljenci-Nemčija / Kulturne razlike / dekleta / drugačnost / družina / etnični konflikti / ljubezen / medkulturnost / nestrpnost / Turki / večkulturnost / družinsko nasilje / dogovorjene poroke

16-letna Kelebek iz Turčije, ki s svojo tradicionalno muslimansko družino živi v Nemčiji, prepad med nemško in turško kulturo zares dojame šele tedaj, ko se zaljubi v Janoscha, ki je Poljak in kristjan ... Mladostniški roman o različnih kulturah in medkulturnem (ne)razumevanju je dobro in »poučno« branje; kritično (mestoma tudi poetično!) mnogoplastno besedilo o sodobnem življenju v Evropi, ki se poleg osrednjega problema dotakne marsičesa, tudi pomena različnih umetnosti (slikanja, glasbe, literature), ki nam pomagajo marsikaj "preživeti"...

Spodbude za branje:

- Najbrž bo dovolj predstavitev na hrbtni strani knjige? Priporočim jo predvsem v 3. triletju OŠ in v SŠ.
- Po branju najprej prisluhnem, kaj bodo spontano povedali moji mladi bralci (morda bodo to samo mlade bralke?!)
- Potem pregledamo vsebinska gesla v opisu knjige (Cobiss): Muslimanke-Odraščanje / Bratje in sestre / Turški izseljenci-Nemčija / Kulturne razlike / dekleta / drugačnost / družina / etnični konflikti / ljubezen / medkulturnost / nestrpnost / Turki / večkulturnost / družinsko nasilje / dogovorjene poroke
- Smo se v nevedenem pogovoru dotaknili vsega tega? Pogovor dopolnimo in poglobimo.
- Zaokrožimo in nadgradimo ga tudi s svojimi izkušnjami.

Spodbude za nadaljnje branje:

- Knjigo *Jaz, drugačna* primerjamo s knjigo Chandra in/ali s knjigo *(Ne)dogovorjena poroka*, čeprav gre tu za indijski družini.

Hendry, Frances Mary: **Chandra.**

Prev. Anja Kokalj. Spr. beseda Vladimira Rejc. Ljubljana: Grlica, 2005, 158 str.

| M | 3. stopnja | o avtorjih

| dekleta, drugačnost, družina, Indija, običaji, poroka, tradicija

Problemski roman se loteva še dandanes aktualnega problema dogovorjene poroke, ki ima svoje korenine v patriarhalni tradiciji indijske družbe. Pripoved ne želi biti poglobljena sociološka študija sodobne Indije in tudi ne njena kritika, temveč na primeru posameznika prikazana življenjska zgodba o pogubnih posledicah takšnih običajev. To je zgodba enajstletne deklice Chandre, ki se ji uspe s pomočjo močne volje, želje po samoohranitvi, naklonjenih posameznikov in ščepca sreče izviti iz krempljev tradicije ter si poiskati lastno življenjsko pot, ki pa je žal možna samo v tujini. Knjigo, ki je prejela kar nekaj literarnih nagrad, odlikuje psihološka motiviranost, prepričljivo zasnovana in izpeljana pripoved o odraščanju v posebnih razmerah ter psihološka verjetnost književnih likov, kar pa ni naključje, saj je utemeljena na resnični življenjski izkušnji.

Rai, Bali: **(Ne)dogovorjena poroka.**

Prev. Janez Lavtižar. Ljubljana: Grlica, 2003. (Romani Grlica), 304 str.

| M | 3. stopnja

| Anglija, drugačnost, družina, Indija, ljubezen, očetje, predsodki, priseljenci, tradicija

Gre za prvoosebno pripoved najstnika Mandžita, katerega družina se je preselila v Anglijo iz Indije in zaživela v 'umazani, pokvarjeni beli kulturi', kakor njihovo novo domovino imenuje junakov oče. Predvsem zaradi njega je življenje sikhovske družine v Angliji togo in nasilno, zapira se v vzvišenost in nad njim vlada nepopustljiv nadzor, o katerem najbolje priča prav običaj dogovorjenih porok. Zgodba je tako solidna sociološka študija, ki po eni strani govori o moči in nemoči sobivanja dveh različnih kultur, po drugi pa odkrita beseda o predsodkih indijskih priseljencev do Evropejcev. V tej luči besedilo beremo kot opozorilo, da sta za medkulturne napetosti odgovorni obe strani. Kljub problematiki medkulturnosti pa pripoved v prvi vrsti deluje kot izrazit psihološki in razvojni roman, torej kot izpoved o junakovem odraščanju, dozorevanju ter odkrivanju lastne življenjske poti.

Vir: Priročniki za branje kakovostnih mladinskih knjig, ki jih pripravlja Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo pri Mestni knjižnici Ljubljana: <http://www.mkli.si/prirocnik/item/451>

- tudi med knjigami za odrasle je najti zgodbe o dogovorjenih porokah, npr:

Ali, Nojoud in Minoui, Delphine: **Jaz, Nojoud : prodana, prisilno poročena in ločena pri desetih letih.** Tržič : Učila International, 2010, 154 str.

Ali, Nojoud, 1998- - Avtobiografije, Deklice, Ženske, Zakonska zveza - Družbeni položaj – Jemen

Kalkan, Hülya: **Samo svobode sem želela : moj beg pred prisilnim zakonom.** Tržič : Učila International, 2006, 198 str.

Kalkan, Hülya, 1979- - Spomini, Ženske - Družbeni položaj – Turčija - Nemčija
Zakonska zveza – Turčija

Vir: Cobiss.

Morda bo pa zdaj priložnost in predvsem – zanimanje!, da preberemo vsa dela Jane Frey, ki so prevedena v slovenščino ☺: <http://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/zrak-za-zajtrk>